

Висновки. Управління матеріальними запасами сільськогосподарських підприємств має бути спрямоване на визначення їх оптимального обсягу та зниження витрат, пов'язаних з їх утриманням. Запропонована модель дозволяє кількісно оцінити, аналізувати і прогнозувати систему управління запасами на сільськогосподарському підприємстві. Раціоналізація запасів на підприємстві є великим резервом економічного росту і фактором підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Література:

1. Левкин Г.Г. Логистика в России: использование опыта стран Европы / Г.Г. Левкин. – Вестник ОмГАУ. – 2004. – №1. – С. 68-70.
2. Тимошенко А.В. Системи управління запасами / А.В. Тимошенко // Справочник економіста. – 2008. – № 9. – С. 53-57.
3. Шве́ц И.Б. Управление производственными запасами на предприятии : [монография] / И.Б. Шве́ц, И.А. Бондарева. – Донецк : НАН Украины, ИЕП, 2003. – 182 с.
4. Шпорт В.І. Сучасні моделі управління запасами підприємств // В.І. Шпорт // Держава і регіони. Серія: Державне управління. – 2006. – №4. – С. 260-264.

УДК 63.006 : 330.117 : 352

**ДЕРЖАВНІ ТА МІСЦЕВІ ПРОГРАМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ**

*Русанова Г.М., к.е.н., ст. н. с., Бредун Н.В., к.е.н.
Полтавська державна аграрна академія*

Розглянуто напрями державної інвестиційної підтримки через механізм впровадження загальнодержавних та місцевих програм

Directions of state investment support are considered through the mechanism of introduction of the national and local programs

Постановка проблеми. Сьогодні Президент чітко поставив завдання, щоб за бажанням збільшити показники в сільському господарстві, ми не втратили платформу аграрного сектору – село. Тому, зазначив Микола Присяжнюк, сільський розвиток для керівництва держави і безпосередньо для Міністерства аграрної політики та продовольства – це буде завданням номер один, починаючи з 2012 р. [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методичні та практичні аспекти сталого розвитку сільських територій наведені в працях вітчизняних вчених М. Ф. Кропивки, П. Т. Саблука, О. Г. Булавки та ін. Так, як сьогодні більшість сіл не стало розвиваються, а скоріше стало деградують, то актуальність даної проблематики вказує на необхідність подальших досліджень в цій сфері.

Постановка завдання. Ціллю статті є аналіз державної інвестиційної політики стійкого розвитку сільських територій через механізми впровадження державних та місцевих програм.

Виклад основного матеріалу дослідження. Державна інвестиційна політика реалізується через механізми прямого та непрямого економічного регулювання. Засобами непрямого економічного впливу держава стимулює інвестиції товаровиробників та інших інвесторів на формування соціальної

інфраструктури. Пряма підтримка соціальної інфраструктури села здійснюється державою за визначеними напрямками (пріоритетами) шляхом фінансування державних спеціальних цільових інвестиційних програм розвитку соціальної сфери села, сільської шляхової мережі, підготовки кадрів, інших економічних проблем [1].

Актуальність реалізації загальнодержавної Програми та розгляду питання про її виконання зумовлена значним занепадом, що спостерігається у соціальній сфері сільських населених пунктів протягом тривалого часу внаслідок обмеженості бюджетного фінансування, фізичної та моральної зношеності основних засобів у соціальній сфері, неналежній увазі до проблем підтримки відповідного рівня функціонування об'єктів соціальної сфери з боку органів місцевого самоврядування.

Свідченням залишкового підходу до розвитку села є той факт, що частка витрат, передбачених «Державною цільовою програмою розвитку Українського села до 2015 р.» на розвиток соціальної сфери села та сільських територій становить лише 13 % від загального обсягу її фінансування.

Тому, зараз за розпорядженням президента, іде розробка «Концепції сталого розвитку сільських територій до 2020 року».

Позитивним зрушенням є використання дієвих місцевих Програм розвитку села. Мета обласної Програми економічних реформ на 2010-2014 рр. «Успішна Полтавщина – заможна територіальна громада. Будуємо разом» – створення конкурентоспроможної моделі економіки області. Зважаючи на це, в Полтавській області вперше в 2010 р. була прийнята Програма соціального розвитку сільських населених пунктів Полтавської області на 2011 р., мета якої – забезпечення створення у сільській місцевості сприятливого середовища для життєдіяльності людей.

Для розробки Програми соціального розвитку сільських населених пунктів Полтавської області на 2011 р. здійснено ряд заходів, а саме [3]: проводилася паспортизація; визначалися об'єкти соціальної інфраструктури села, які необхідно відремонтувати або побудувати в поточному році; складався кошторис витрат на визначені об'єкти соціальної сфери; пропонувалися джерела фінансування на покриття названих витрат; узгоджувалися районні програми розвитку. На реалізацію Програми в 2011 р. використано 133,6 млн. грн або 90,5 % від запланованої суми. В тому числі з обласного бюджету – 20,2 млн. грн (31,5 % до наміченого), з місцевих бюджетів – 44,4 млн. грн (121,6 % до наміченого), коштів інвесторів – 69,0 млн. грн (146,8 % до наміченого). У 2012 р. планується виділити 112182,5 тис. грн (рис. 1).

Лідерами по сумі використаних коштів на соціальний розвиток на одного сільського мешканця є Котелевський, Козельщенський та Пирятинський райони. Голова Котелевської районної державної адміністрації Корост Т. М. найбільш активно долучалася до участі в програмі і ініціювала її виконання більш ніж на 200 % (рис. 2). У той же час деякі райони не бажають брати участь у програмі розвитку, тому необхідно продумати дієвий механізм їх активізації.

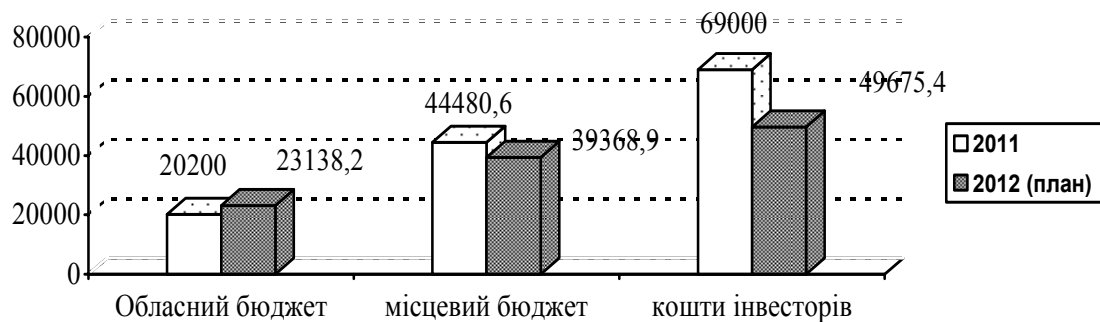

Рис. 1. Джерела фінансування Програми розвитку сільських населених пунктів Полтавської області у 2011-2012 рр., тис. грн

Джерело: [3]

Програмою передбачалися такі основні напрямки: будівництво та реконструкція дошкільних навчальних закладів; поліпшення роботи освітніх закладів сільських населених пунктів та розвиток фізичного виховання; поліпшення рівня медичного та соціального забезпечення жителів сіл; розвиток культурної сфери в сільській місцевості; розвиток та вдосконалення торгівельної мережі у сільській місцевості; розвиток автобусного сполучення сільських населених пунктів з районними центрами; створення інфраструктури аграрного ринку, зниження рівня безробіття; поліпшення дорожнього сполучення з сільськими населеними пунктами та в межах сіл; поліпшення освітлення вулиць; забезпечення сіл газифікацією та водопостачанням; благоустрій сільських населених пунктів; пілотні проекти (овочівництво, тваринництво, зелений туризм, боротьба з амброзією, розвиток дорадництва) [3].

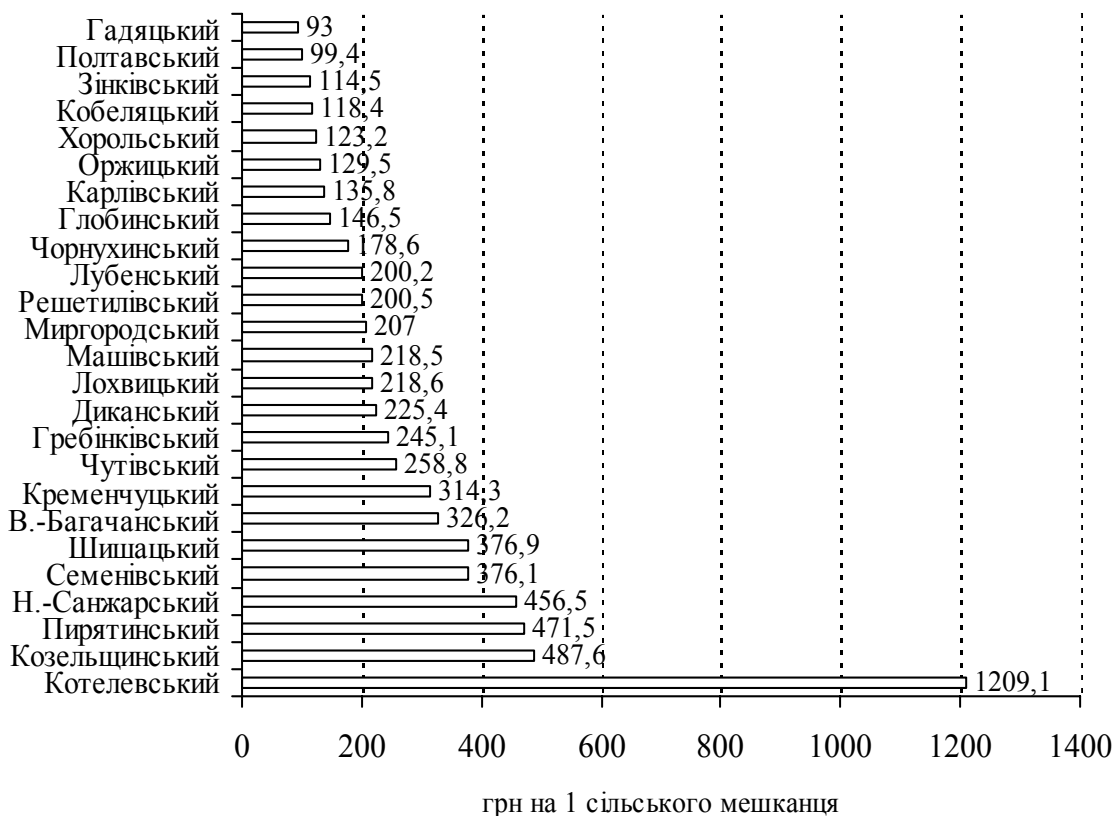

Рис. 2. Фінансування виконання Програми соціального розвитку сільських населених пунктів на 2011 р., грн на 1 сільського мешканця

Джерело: [3]

Фінансування пілотних проектів в районах в основному було направлене на соціальну сферу, овочівництво, тваринництво, розвивається зелений туризм.

У ході реалізації заходів Програми розвитку сільських населених пунктів в області у 2011 р. відремонтовано та відновлено велику кількість соціальних закладів. Найнижчий показник із проведення ремонтних робіт по медичних закладах в деякій мірі пояснюється специфікою даних закладів та необхідністю більш детального прогнозування фінансування на проведення ремонтних робіт (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість збудованих, відновлених та відремонтованих об'єктів у сільській місцевості Полтавської області, 2011 р.

Показники	Дитсад-ки	Школи	Спортивні об'єкти	Медичні заклади	Будинки культури	Об'єкти торгівлі
Кількість об'єктів	473	584	-	726	801	641
Планувалось відремонтувати	231	290	196	397	363	416
Фактично відремонтовано	299	473	270	281	409	343
% відремонтованих та відновлених до наявних	63	81	-	39	51	54

Джерело: [3]

Отже, у 2011 р. було досягнуто позитивних результатів соціально-економічного розвитку сільських територій.

Також для сільських територій доцільно перейняти методику фінансування міст (Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності») де є обов'язкова пайова участь підприємств у розвитку інфраструктури. Тому, в рамках Програми соціального розвитку сільських населених пунктів на 2012 р. рекомендовано районним державним адміністраціям провести роботу щодо укладання соціальних угод між усіма землекористувачами на території району та сільськими громадами в орієнтовних обсягах 50 грн за 1 га орендованих земель на рік [3]. Ця позиція є рекомендаційною для сільськогосподарських підприємств і кошти надходять у цільові фонди сільських рад. Деякі підприємств вже долучилися до фінансування.

Також в Полтавській області діє цільова регіональна програма «Власний дім» на 2012-2016 рр., що спрямована на реалізацію державної політики України у галузі житлового будівництва; Програма розвитку тваринництва, що дозволяє збільшити зайнятість сільського населення. Для можливості навчання школярів фінансується програма «Шкільний автобус». Рішенням уряду строк дії програми «Шкільний автобус» продовжено до 2015-го р. і обсяг фінансування збільшено.

Тому, лише покращення ефективності розв'язання проблем соціального захисту сільського населення та модернізація об'єктів і споруд соціального призначення дозволить зберегти сільську місцевість.

Висновки. Отже, Україні надзвичайно потрібна подальша виважена послідовна державна політика, спрямована на втілення проектів сталого розвитку сільських територій. І цього можна досягти лише шляхом злагодженої наполегливої роботи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування всіх рівнів.

Література:

1. Інвестиції в основний капітал у галузі соціальної інфраструктури села / Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту : <http://www.minagro.kiev.ua>.

2. Микола Присяжнюк доручив невідкладно розробити Концепції розвитку сільських територій / Головні новини аграрного бізнесу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту : <http://agronews.in.ua>.

3. Обговорення Програми соціального розвитку сільських населених пунктів Полтавської області на 2011 рік / Офіційний сайт Полтавської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту : <http://www.adm-pl.gov.ua>.

4. Управління комплексним розвитком агропромислового виробництва і сільських територій / [Саблук П. Т., Кропивко М. Ф., Булавка О. Г. та ін.]; за ред. П. Т. Саблука, М. Ф. Кропивка. – К. : ННЦ ІАЕ, 2011. – 482 с.

УДК 338.439.5:338.49:551.4.012

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНФРАСТРУКТУРИ АГРАРНО-ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Сегеда С.А., к.е.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

У статті розкрито сутність системного, динамічного, функціонального і структурного методологічних підходів дослідження інфраструктури аграрно-продовольчого ринку.

The article reveals the essence of the system, dynamic, functional and structural methodological approaches research infrastructure of agro-food market.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку аграрно-продовольчого ринку України суттєво зростає роль інфраструктури. Вона займає особливе місце, що обумовлено структурою всього відтворювального процесу, використанням значної частини капітальних вкладень і трудових ресурсів, подальшим поглибленням суспільного поділу праці, посиленням економічної інтеграції, забезпеченням функціонування ринків та галузей виробництва, створенням необхідних умов для функціонування ринкових відносин в країні. Особливого інтересу набувають питання дослідження формування вітчизняного аграрно-продовольчого ринку та його інфраструктури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Авторська концепція методології дослідження інфраструктури аграрно-продовольчого ринку ґрунтується на загальних питаннях організації і управління економікою, досліджень в галузі розвитку сільського господарства, аграрно-продовольчого ринку та окремих видів інфраструктури в інших галузях економіки. Вивченню інфраструктури аграрного сектора присвячено праці таких вчених, як: П.І. Гайдучького, С.М.